



Länsstyrelsen
Gävleborg

**Enheten för samhällsutveckling
och samhällsskydd**

Maria Andersson

Tel: 010-2251238

Maria.t.andersson@lansstyrelsen.se

YTTRANDE

2017-12-19

1 (3)

Dnr 6252-2017

Miljö- och energidepartementet

Remissförslag till ny elmarknadslag

(M2017/02261/Ee)

Redogörelse av ärendet

Länsstyrelsen i Gävleborg har fått ett förslag till en ny elmarknadslag på remiss. Elmarknadslagen ska ersätta den nuvarande ellagen (1997:857). Såsom första namn av länsstyrelserna i remisslistan har Länsstyrelsen Gävleborg erbjudit de länsstyrelser som inte har fått remissen skickad till sig, en samordning av ett gemensamt yttrande.

Syftet med lagförslaget är främst att göra en redaktionell och systematisk bearbetning av den gällande elmarknadslagstiftningen. I promemorian finns också förslag på språkliga ändringar men även materiella ändringar av mindre ingripande karaktär.

Länsstyrelsens synpunkter

Nätkoncessioner

Länsstyrelsen anser att det i samband med omarbetning av lagen skulle vara lämpligt att införa krav på samordning mellan olika nätägare vid nyanläggning av luftledning samt markförläggning av kabel. Det skulle kunna bidra till ett elnät med mindre påverkan på omgivning samt minskade anläggningskostnader. I remissförslaget anges att nätkoncession ska prövas utifrån MB 2–4 kap samt 5 kap 3 och 15 §. Dessa bestämmelser är/ blir i princip verkningslösa då dagens situation där Svenska Kraftnät, utan samråd med Länsstyrelsen, anvisar en anslutningspunkt för anslutning av ny vindkraft. Detta begränsar vidare diskussioner om alternativa lokaliseringar i efterkommande elkoncessionsärenden. Vidare saknas det utrymme för en helhetssyn i hushållningen av mark och vatten i elkoncessionsärenden eftersom nätägare inte kan/vill samordna sig och ta en större investeringskostnad i ett initialskede än det egna anläggningsprojektet. Detta trots att det finns kännedom om vindkraftsprojekt i omedelbar närhet som också behöver nätkoncession, som skulle kunna samordnas med minskade anläggningskostnader som konsekvens. Denna avsaknad av samordning leder i stället till en uppsplittring av elinfrastrukturen, med onödigt negativ påverkan på berörda områden som följd. I samband med handläggning av koncessionsärenden har nätägare, i flera fall,

framfört i samrådsredogörelsen att det inte går att markförlägga en kabel då det redan ligger kablar i marken på aktuell sträcka. En annan erfarenhet i handläggningen av elkonncessionsärenden är att det saknas incitament att markförlägga del av ledning eftersom annan ledningsägare har en luftledning på samma sträcka. Ett krav på samordning skulle därför kunna bidra till en mer transparent process samt ge en möjlighet att effektivisera anläggningsskedet och mindre omgivningspåverkan från luftledningar.

Mikroproduktion, småskalig produktion av el

Länsstyrelsen arbetar med att främja arbetet med att minska klimatpåverkan och öka andelen förnyelsebar energiproduktion. Länsstyrelsen har också i uppdrag att fördela stöd från regeringen till solcellsanläggningar.

Länsstyrelsen vill framföra att flera ändringar som förslås i lagförslaget är bra. Ett som kan nämnas är det borttagna kravet att mikroproducenter måste vara nettoanvändare av el för att undantas från nätavgift eftersom nuvarande bestämmelser har hämmat leverans av mindre elöverskott till nätet. Att gynna mikroproduktion jämfört med större producenter är positivt i ett uppbyggnadsskede, men kan dock på sikt innebära en samhällsekonomisk suboptimering. Exempel som kan nämnas är att små tak får solceller men inte större, små företag investerar men inte större osv. Länsstyrelsen anser dock att det är nödvändigt med en konsekvensutredning för detta indirekta stöd. Ett alternativ för att stödja mikroproduktion kan vara att ge kompensation för nätavgiften istället för att ge undantag från nätavgift.

Länsstyrelsen finner även att följande ändringar är bra:

- förtydligande att elnätbolag har rätt att producera el för att tillfälligt stabilisera nätet för ökad driftsäkerhet,
- funktionsansvarig myndighet får beordra balansansvariga att öka eller minska produktionen eller förbrukningen av el när det behövs,
- skyldighet att lämna uppgifter till funktionsansvarig myndighet, samt
- möjlighet att meddela föreskrifter om driften av elektriska anläggningar, exempelvis om hur spänningsreglering ska ske.

Länsstyrelsen efterlyser dock vissa förtydliganden och analyser kopplade till ovannämnda förslag. Länsstyrelsen ser gärna en ökad tydlighet kring rollen om balansansvar. Aktuella frågeställning är om det alltid är elhandelsföretagen som tar på sig rollen som balansansvariga eller om den kan innehas av regionnätansvariga samt vem som kommer att utpekas om en sådan saknas?

Länsstyrelsen anser också att en utredning av såväl konsekvenser som kostnader behövs för att beskriva en möjlig och trolig framtid för områden där stor mängd mikroproduktion utmanar nätstabiliteten. Med ökande mängd

mikroproducenter av el, t ex via solceller eller vindkraft, kan det bli tillfälliga påfrestningar för elnäten i flera områden. Elektrifiering av transporter, nya större effektkrävande verksamheter som stora datacenter etc. ger motsvarande effektutmaningar för elnäten och behöver därför beaktas i fråga om ett behov av om kompletterande lagreglering.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har beslutats av landshövding Per Bill efter föredrag av Maria Andersson.

Per Bill

Maria Andersson

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Bifogande av remissvar

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har överlämnat rubricerad promemoria till de länsstyrelser som inte fanns med i remisslistan för eventuella synpunkter. Svaren bifogas enligt nedan.

Bilaga 1. Länsstyrelsen i Uppsala län

Bilaga 2. Länsstyrelsen i Stockholms län